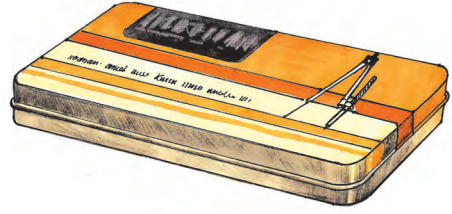
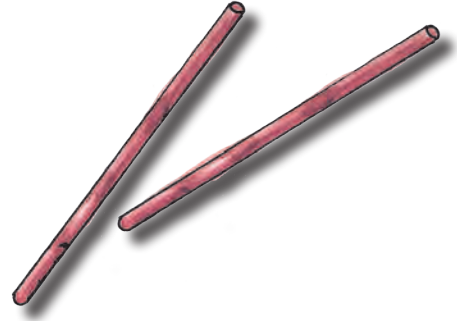
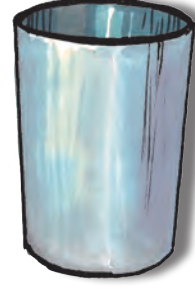

४. वादन

४.१ आवाजांची ओळख

वादनासाठी केवळ वाद्यच असले पाहिजे किंवा वाद्य वाजवण्यासाठी शास्त्रीय ज्ञानच असले पाहिजे असे नाही. उपलब्ध असणाऱ्या कोणत्याही वस्तूवर जेव्हा आघात केला जातो तेव्हा आवाजाची सहज निर्मिती होते. अशा स्वरूपातील वादनदेखील गायनासाठी साथ संगत करू शकते. विद्यार्थ्यांना असे आवाज ऐकवावेत व त्यांच्याकडून विविध पक्षी, प्राणी यांचे आवाज काढून घ्यावेत.

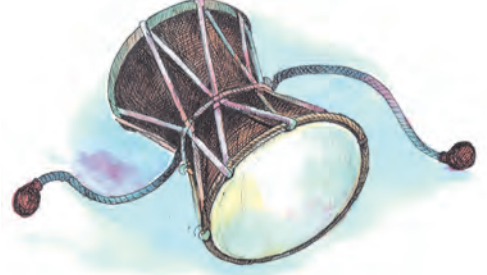
४.२ वाद्यांची ओळख

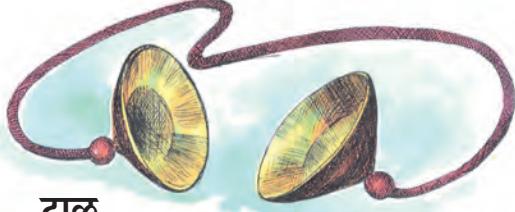
घंटा

ढोल

डमरू

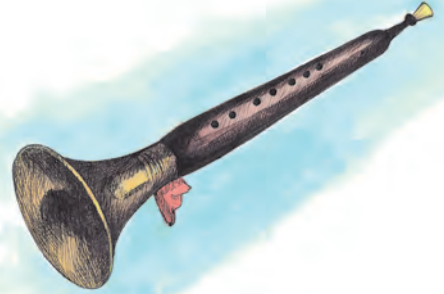
टाल

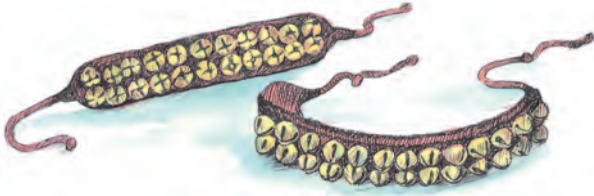
बासरी

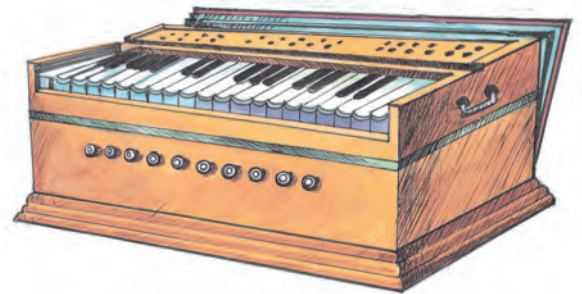
लेझीम

सनई

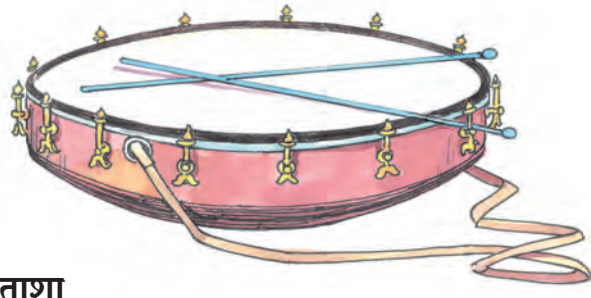

घुंगरू

हार्मोनियम (संवादिनी)

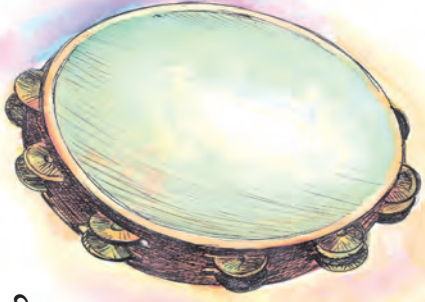
चित्रांतील वाद्ये ओळखण्यास सांगावे. उपलब्धतेनुसार ह्या वाद्यांचा आवाज ऐकवावा.

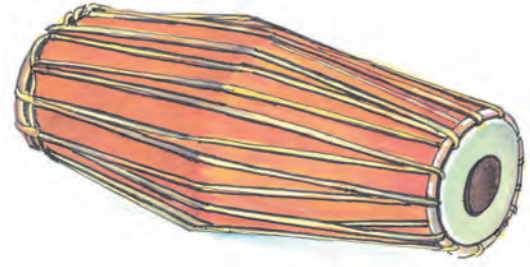
ताशा

तबला

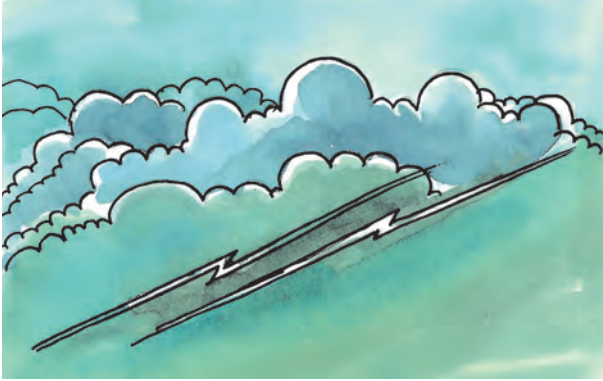

खंजिरी

पखवाज

४.३ इतर आवाज

आपल्या परिसरातील सहज उपलब्ध होणाऱ्या वाद्यांचा थोडक्यात परिचय करून द्यावा. तसेच आजूबाजूला घडणाऱ्या विविध नैसर्गिक घटना किंवा प्रसंग यामध्ये निर्माण होणाऱ्या आवाजांचा परिचय करून द्यावा.

४.४ वाद्यांची चित्रे

सहज उपलब्ध होणाऱ्या वाद्यांची चित्रे जमवून ती चिकटवण्यास सांगावी व त्यांची नावे विचारावीत.